

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ЧЕРЕМШАНСКИЙ
МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН
СОВЕТ НОВОКАДЕЕВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ**

Советская ул, 51, с.Утыз Имян, 423109

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧИРМЕШЭН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯҢА КАДИ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ**

Совет урамы, 51, Утыз Имән авылы,423109

тел.(884396) 2-01-45 факс (884396) 2-01-45 email: Nkad.Cmn@tatar.ru

№88

«20» июнь 2023 ел

**Татарстан Республикасы
Чирмешэн муниципаль районы
Яңа Кади авыл жирлеге Советы
караты**

**Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районының
«Яңа Кади авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына
үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту проекты турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге №131-ФЗ Федераль законның 44 статьясы, «Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында» 2016 елның 28 декабрендәге Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге № 45-ТРЗ Татарстан Республикасы Законының 7 статьясы нигезендә Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге Советы **КАРАР КЫЛДЫ:**

1. «Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында» карар проектын беренче укылышта хупларга һәм ачык тыңлауларга чыгарырга

2. Мәгълүмат стендында урнаштырырга:

- «Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы проекты турында» Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге Советының әлеге карары.

- «Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында» Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге Советы карары проекты (1 нче күшымта);

- Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында» карар проектына гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алу һәм фикер алышуда гражданнарның катнашуы тәртибе (2 нче күшымта);

- «Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында» Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге Советы карары проекты буенча ачык тыңлаулар үткәру тәртибе (3 нче күшымта).

3. «Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында» Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге Советы карары проекты буенча 2023 елның «18» июлендә 16:00 сәгатьтә түбәндәгә адрес буенча ачык тыңлаулар үткәрергә: 423109, ТР, Чирмешэн районы, Утыз Имән авылы, Совет урамы, 51 нче йорт.

4. Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге Уставына көргөн тәкъдимнәрне, үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне исәпкә алу, гомуиләштерү һәм карау буенча эшче төркем төзөргә түбәндәгә составта:

1. Эминов Мингәрәй Минәхтәм улы - Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге башлыгы.

2. Жамалиев Рөстәм Гаяз улы - 4 нче Яңа Кади сайлау округы депутаты.

3. Шохина Елена Владимировна – Яңа Кади авыл жирлеге Башкарма комитетының әйдәп баручы белгече.

5. Чирмешән муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге Советының эшче төркеменә ачык тыңлауларда әйттелгән һәм фикер алышу барышында килгән тәкъдимнәрне исәпкә алыш, карар проектын эшләп бетерергә һәм авыл жирлеге Советы сессиясенә карауга кертергә.

6. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Яңа Кади авыл жирлеге
башлыгы, Совет рәисе

М.М.Эминов

Татарстан Республикасы
Чирмешән муниципаль районы
Яңа Кади авыл жирлеге Советының
2023 елның 20 июнендәге
№ 88 карарына
1 нче күшүмтә

**«Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районның Яңа Кади авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеке Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» Татарстан
Республикасы Чирмешән муниципаль районның Яңа Кади авыл жирлеге Советы карары
проекты**

1. «Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районның Яңа Кади авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеке Уставына түбәндәге үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне кертергә:

1.1. 5 статьяны түбәндәге эчтәлектәге пунктча белән тулыландырырга: «21) Федераль закон
нигезендә торак пункт ихтыяжлары өчен ясалма жир участоклары булдыру өчен кирәклө эшләрнең
үтәлешен тәэмин итү».

1.2. 30 нчы статьяның 3 нче пунктын яңа редакциядә бәян итәргә: Уз вәкаләтләрен дайми
нигездә гамәлгә ашыручы жирлек Советы депутаты хокуклы түгел: «1) эшкуарлык эшчәнлеге белән
шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнергә;

2) коммерцияле яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга, түбәндәге
очраклардан тыш:

а) сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль
берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында оештырылган беренчел профсоюз оешмасының сайлап
куелган органы белән идарә итүдә, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж
кооперативларының, күчемсез милек ияләре ширкәтенең съездында (конференцияндә) яки гомуми
жыелышында түләүсез нигездә катнашу;

б) коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашу (сәяси партия,
һөнәри берлек органы белән идарә итүдә катнашудан тыш, шул исәптән жирле үзидарә органында,
муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында оештырылган беренчел профсоюз
оешмасының сайлап куелган органы, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж
кооперативларының, күчемсез милек хужалары ширкәтенең съездында (конференцияндә) яки
гомуми жыелышында катнашудан тыш) Татарстан Республикасы башлыгына (Рәисенә) алдан хәбәр
итү белән, Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән тәртиптә;

в) «Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр советы» ассоциацияндә, муниципаль
берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль
берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) оешманың оештыручы вәкаләтләрен Жирлек исеменнән гамәлгә ашыру тәртибен яки
муниципаль милектә булган акцияләрне (устав капиталындагы өлешләрне) идарә итү тәртибен
билгеләүче муниципаль хокукый актларга ярашлы рәвештә Жирлек гамәлгә куючысы (акционеры,
катнашучысы) булып торган оешманың идарә органнарында һәм ревизия комиссияндә жирлек
мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) укыту, фәнни һәм башка иҗәди эшчәнлектән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән
шөгыльләнү. Шул ук вакытта укыту, фәнни һәм башка иҗәди эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенең
халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, чит ил
дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар
акчалары хисабына финанслана алмый;

4) идарә органнары, попечительлек яки күзәтү советлары, чит ил коммерцияле булмаган
хөкүмәтнеке булмаган оешмаларның һәм Россия Федерациясе территорияндә эшләүче аларның
структур бүлекчәләренең башка органнары составына керергә, әгәр Россия Федерациясенең халыкара
килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса.».

1.3. 16 статьяның 7 өлешен түбәндәге эчтәлектәге пунктча белән тулыландырырга: «7)
инициатив проектны тикшерү һәм аны хуплау мәсьәләсе буенча карар кабул итү».

1.4. 20 статьяның 1 пунктын яңа редакциядә бәян итәргә: «Жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне тикшерү, жирле үзидарә органнары һәм жирле үзидарә вазифаи затлары эшчәнлеге турында халыкны мәгълүматлаштыру, инициатив проектлар керту һәм аларны карау, территориаль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләрен тикшерү өчен жирлек территориясе өлешендә гражданнар жыеннары үткәрелеге мөмкин. Гражданнар жыеннары микрорайоннар, торак массивлар, кварталлар, урамнар, торак йортлар буенча чакырыла».

1.5. 23 нче статьяда:

- 5 нче пунктны яңа редакциядә бәян итәргә: «5. Гражданнары сораштыруны билгеләү турында каарны Жирлек Советы кабул итә. Гражданнардан сораштыру үткәрү өчен Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайты кулланылырга мөмкин. Жирлек Советының гражданнардан сораштыру билгеләү турындагы каарында күрсәтелә:

- 1) сораштыруны үткәру датасы һәм вакыт аралығы;
- 2) сораштыру үткәргендә тәкъдим ителгән сорауны (сорауларны) формалаштыру;
- 3) сораштыру үткәру методикасы;
- 4) сораштыру бите формасы;
- 5) сораштыруда катнашучы торак пунктта яшәүчеләрнең минималь саны;

6) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтын кулланып, гражданнардан сораштыру үткәргән очракта сораштыруда катнашучыларны идентификацияләү тәртибе.

- 7 нче пунктны яңа редакциядә бәян итәргә: «7. Гражданнары сораштыруга әзерләү һәм үткәру белән бәйле чараларны финанслау гамәлгә ашырыла:

1) жирле үзидарә органнары яки Жирлектә яшәүчеләрнең инициативасы буенча сораштыру үткәргендә – Жирлек акчалары хисабына;

2) Татарстан Республикасы бюджеты акчалары хисабына - Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары инициативасы буенча сораштыру үткәргендә».

1.6. 30 статьяда:

«-3.4 пунктны үз көчен югалткан дип санарга».

«-2.1,3.2, 3.3,7 пунктларында «Татарстан Республикасы Президенты» сүзтезмәсен «Татарстан Республикасы башлыгы (Рәис)» дип бәян итәргә.

1.7. 40 статьяның 1 пунктындагы 7 пунктчасы яңа редакциядә бәян итепергә тиеш: «7) Россия Федерациясе гражданлыгын яки Россия Федерациясе халыкара килешүендә катнашучы чит ил дәүләте гражданлыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга мөмкин, чит ил дәүләте гражданлыгы (подданлыгы) яисә яшәүгә рөхсәт яки чит ил дәүләте территориясендә Россия Федерациясе гражданының яисә Россия Федерациясе халыкара килешүе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы чит ил гражданының даими яшәү хокукуын раслаучы башка документ, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә башкасы каралмаган булса;»

1.8. 46 статьяның 1 пунктчасын яңа редакциядә бәян итәргә: «9) Россия Федерациясе гражданлыгын яки Россия Федерациясе халыкара килешүендә катнашучы чит ил дәүләте гражданлыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга мөмкин, чит ил дәүләте гражданлыгы (подданлыгы) яисә яшәүгә рөхсәт яки чит ил дәүләте территориясендә Россия Федерациясе гражданының яисә Россия Федерациясе халыкара килешүе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы чит ил гражданының даими яшәү хокукуын раслаучы башка документ, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә башкасы каралмаган булса;»

1.9 49 нчы статьяны вәкаләтләр белән тулышандырырга:

а) 10 нчы пунктта): «-федераль закон нигезендә Жирлек ихтыяжлары өчен ясалма жир участоклары булдыру өчен кирәkle эшләрне башкаруны тәэммин итә».

б) 7 нче пунктта): «Россия Федерациясенең 1992 елның 7 февралендейге «Кулланучылар хокукларын яклау турында» №2300-І законында каралган қулланучылар хокукларын яклау буенча чараларны гамәлгә ашыра».

1.10. 42 статьянындагы 1 өлешнең 2 абзацында, 46 статьянындагы 1,2 өлештә «Татарстан Республикасы Президенты» сүзтезмәсен: «Татарстан Республикасы башлыгы (Рәисе)» дип бәян итәргә.

1.11. 73 статьясының 2 пунктының 9 пункттасын яңа редакциядә бэян итэргэ: «- Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) (алга таба - мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) аларның тарихи-мәдәни әһәмияте категориясенә карамастан, Россия Федерациясе законнары нигезендә».

1.12. 78 статьяның 7 пунктын түбәндәгэ эчтәлектәге өченче абзац белән тулыландырырга: а) «- Россия Федерациясенең милли үсеш максатларын һәм аларга ирешү буенча ижтимагый хакимият органнары эшчәнлегенең юнәлешләрен билгеләүче документларда;»;

б) өченче - жиденче абзацларны дүртенече - сигезенче абзацлар дип санарга;

1.15. 73 статьясына «Жирлекнең муниципаль милкенә ия булу, файдалану һәм аның белән идарә итү» 73.1 номерын бирергә.

Чирмешэн муниципаль районы
Яңа Кади авыл жирлеге Советының
2023 елның 20 июнендәге
№ 88 карарына
2 нче күшымта

**«Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр һәм
өстәмәләр керту турында» карар проектына гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алу һәм фикер алышуда гражданнарның катнашуы
ТӘРТИБЕ**

1. Чирмешэн муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы турында» карар проектына тәкъдимнәр Чирмешэн муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге Советына түбәндәгә адрес буенча кертелә: 423109, Татарстан Республикасы, Чирмешэн районы, Утыз Имән авылы, Совет урамы, 51 нче йорт, яисә (84396)2-01-45 факсы буенча язма рәвештә яисә күшүп бирелә торган үрнәк нигезендә төзәтмәләр таблицасы рәвешендә:

№/№ п/п	Статья, өлеш, пункт, пунктча	Устав тексты	Уставка төзәтмәләр тексты	Төзәтмә исәпкә алынган проектның тексты	Төзәтмә авторы (Ф.И.Ат.ис., адрес, телефон, эш (уку) урны)

Тәкъдимнәр эш көннәрендә Чирмешэн муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы турында» гы карары басылып чыккан көннән бер ай эчендә 8дән 17 сәгатькә кадәр стендта урнаштыру юлы белән кабул ителә.

2. Халык тыңлауларында чыгыш ясау хокуку белән катнашу өчен гаризалар Татарстан Республикасы, Чирмешэн районы, Утыз Имән авылы, Совет ур., 51 нче йорт адресы буенча шәхсән яки почта аша («Устав буенча фикер алышу» яки «Гавами тыңлауларга» тамгасы белән конвертта), шулай ук (84396) 2-01-45. телефоннары буенча эш көннәрендә 8дән 17 сәгатькә кадәр ачык тыңлаулар үткәрү датасына кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча бирелә һәм кабул ителә. Гражданнарның тәкъдимнәре Чирмешэн муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге Советы хезмәткәрләре тарафыннан теркәлә һәм карау өчен тиешлечә авыл жирлеге Советының эшче комиссиясенә тапшырыла.

Чирмешән муниципаль районы
Яңа Кади авыл жирлеге Советының
2023 елның 20 июнендәгэ
№ 88 каарына
3 нче күшүмтә

**«Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы
Яңа Кади авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге**

Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турыйнда»

**Чирмешән муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге Советының каары
проекты буенча ачык тыңлаулар үткәрү
ТӘРТИБЕ**

1. Чирмешән муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турыйнда» каары проекты буенча ачык тыңлаулар (алга таба - жәмәгать тыңлаулары) Чирмешән муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге Уставына, әлеге Тәртипкә ярашлы рәвештә үткәрелә.

2. Чирмешән муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге Советына халык тыңлаулары уздырылганчы 7 көннән дә сонга калмыйча язма гаризалар тапшырган Чирмешән муниципаль районы Яңа Кади авыл жирлеге халкы (алга таба - авыл халкы) үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен чыгыш ясау хокуку белән жәмәгать тыңлауларында катнашучылар булып тора.

3. Үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен гариза бирмичә генә авыл жирлеге Советы депутатлары, авыл жирлеге башлыгы, аның урынбасары, авыл жирлеге Башкарма комитеты житәкчесе, район прокуроры, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының Чирмешән районындагы территориаль дәүләт хакимиите органнары һәм идарәсенең вәкаләтле вәкилләре чыгыш ясый.

4. Халык тыңлауларында чыгыш ясау хокукуннан башка да районның барлык кызыксынган кешеләре булырга мөмкин.

5. Катнашучыларны теркәү ачык тыңлаулар башланырга 1 сәгать кала башлана.

6. Халык алдында тыңлауларда авыл жирлеге башлыгы яки аның кушуы буенча районның жирле үзидарә органының башка вазыйфаи заты рәислек итә.

7. Ачык тыңлаулар рәислек итүченең кереш сүзе белән ачыла, ул катнашучыларга фикер алышина торган мәсьәләненең асылы, тыңлауларны үткәрү тәртибе турыйнда хәбәр итә.

8. Беркетмәне рәсмиләштерү, кергән тәкъдимнәрне исәпкә алу өчен, рәислек итүче тәкъдиме буенча халык тыңлаулары секретариатына рәислек итүче һәм секретариатның ике әгъзасы сайланы.

9. Төп нотык белән авыл жирлеге Советының жирле үзидарә, Совет Регламенты, хокук тәртибе, экология һәм халыкның куркынычсызлыгы буенча дайми комиссиясе каары белән вәкаләтле авыл жирлеге Советы депутаты чыгыш ясый.

10. Чыгыш хокуку белән халык тыңлауларында катнашучылар, гариза биру вакытына карап, чират тәртибендә үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен чакырыла.

11. Халык тыңлауларында катнашучыларның чыгышлары 7 минуттан артык дәвам итәргә тиеш түгел. Рәислек итүче рөхсәте белән чыгыш ясау өчен вакыт озайтылырга мөмкин, әмма 2 минуттан артыкка түгел.

12. Ачык тыңлауларда катнашучылар, чыгыш тәмамланғаннан соң, рәислек итүче рөхсәте белән сораулар бирергә хокуклы.

13. Халық тыңлаулырында катнашучылар ачык тыңлаулар барышын өзөргә һәм үткәрүгә комачауларга хокуклы түгел.

14. Ачык тыңлаулар үткәргендә тәртипне үтәү ачык тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора.

15. Халық тыңлауларында катнашучылар үткәру тәртибен бозган очракта, рәислек итүче аларны утырыш залыннан чыгарып жибәрүне таләп итәргә хокуклы.

16. Чыгышлар тәмамланғаннан соң, рәислек итүче ачык тыңлаулар секретариаты житәкчесенә халық тыңлаулары барышында әйтегендә тәкъдимнәрне ачыклау өчен сүз бирә ала.

17. Халық тыңлауларында катнашучыларның барлық искәрмәләре һәм тәкъдимнәре секретариатка язма рәвештә бирелә һәм ачык тыңлаулар беркетмәсенә теркәлә.

18. Халық тыңлауларының беркетмәсенә рәислек итүче кул күя һәм ул авыл жирлеге Советы материалларында билгеләнгән тәртиптә саклана.

19. Халық тыңлаулары буенча бәяләмә авыл жирлеге Советының жирле үзидарә, Совет регламенты, хокук тәртибе, экология һәм халыкның куркынычсызлыгы буенча дайими комиссиясе белән әзерләнә.

20. Ачык тыңлаулар нәтижәләре стендларда урнаштырылу юлы белән игълан ителергә тиеш.

21. Халық тыңлауларын үткәрүне оештыру һәм матди-техник яктан тәэмин итү авыл жирлеге Советы аппараты һәм авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан жирле бюджет хисабына башкарыла.